

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

A Digital Learning Platform for Generation Z: Passport to IFRS®

Standardul IAS® 38 Imobilizări necorporale

Funded by the Erasmus+ Program of the European Union. However, European Commission and Turkish National Agency cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

© Copyright 2021, Istanbul University

Standardul IAS 38 Imobilizări necorporale

DOMENIU DE APLICARE ȘI DEFINIȚII CHEIE

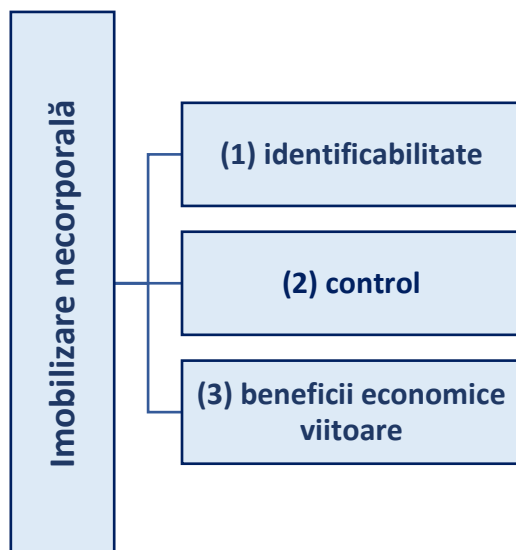
Standardul IAS 38 Imobilizări necorporale prescrie tratamentul contabil al imobilizărilor necorporale care nu intră în domeniul de aplicare al unui alt standard (de exemplu, IAS 32 Instrumente financiare: Prezentare, IFRS 6 Explorarea și evaluarea resurselor minerale sau IAS 2 Stocuri, printre altele).

O imobilizare necorporală este un activ identificabil, nemonetar, fără substanță fizică. IAS 38(8) se referă la un activ ca fiind o resursă prezentă care este controlată de către entitate ca urmare a unor evenimente trecute (de exemplu, achiziția sau producția) și de la care se așteaptă beneficii economice viitoare (intrări de numerar sau alte active). Desigur, definiția unui activ a fost modificată în revizuirea din 2018 a Cadrelui conceptual pentru raportare financiară (CCRF). Conform acestei noi definiții, un activ este o resursă economică prezentă controlată de entitate ca rezultat al unor evenimente trecute (CCRF.4.3). O resursă economică este un drept care are potențialul de a produce beneficii economice (CCRF.4.4).

IAS 38 subliniază trei caracteristici esențiale ale unei imobilizări necorporale, după cum urmează (a se vedea figura 1):

- identificabilitatea;
- controlul (capacitatea de a obține beneficii de pe urma activului);
- beneficii economice viitoare (cum ar fi venituri sau costuri viitoare reduse).

Fig. 1. Caracteristicile activelor necorporale

(1) Identificabilitatea se referă la (i) caracteristica activelor necorporale de a fi separate de alte active, vândute, închiriate, schimbate fie individual, fie împreună cu un contract asociat, sau (ii) caracteristica unor astfel de active de a rezulta din drepturi contractuale sau alte drepturi legale, indiferent dacă aceste drepturi sunt transferabile sau separabile de entitate sau de alte drepturi și obligații (IAS38.12).

(2) O entitate controlează un activ dacă are capacitatea de a obține beneficiile economice viitoare care decurg din resursa subiacentă și de a limita accesul altora la aceste beneficii. Capacitatea unei entități de a controla beneficiile economice viitoare care decurg dintr-o imobilizare necorporală ar rezulta, în mod normal, din drepturi legale. O entitate controlează aceste beneficii dacă, de exemplu, cunoștințele sunt protejate de drepturi legale, cum ar fi drepturile de autor, un acord de restricție a comerțului (acolo unde este permis) sau de o obligație legală a angajaților de a păstra confidențialitatea. În absența unor astfel de drepturi legale, este mai dificil de demonstrat controlul. Cu toate acestea, aplicarea legală a unui drept nu este o condiție necesară pentru control, deoarece o entitate poate fi capabilă să controleze beneficiile economice viitoare în alt mod. Cunoștințele tehnice și de piață pot da naștere unor beneficii economice viitoare.

(3) Beneficiile economice viitoare care decurg dintr-o imobilizare necorporală pot include venituri din vânzarea de produse sau servicii, economii de costuri sau alte beneficii care rezultă din utilizarea activului de către entitate. De exemplu, utilizarea proprietății intelectuale într-un proces de producție poate mai degrabă să scadă costurile de producție viitoare decât să crească veniturile viitoare.

Printre exemplele de imobilizări necorporale se numără imobilizările necorporale legate de marketing (cum ar fi mărcile comerciale, denumirile comerciale), de clienți (cum ar fi listele de clienți), de artă (cum ar fi cărțile, imaginile, materialele video), imobilizările necorporale bazate pe tehnologie (software, baze de date) și imobilizările necorporale bazate pe contracte (licențe, acorduri de franciză, drepturi de utilizare).

În conformitate cu IAS 38, cheltuielile efectuate pentru următoarele activități nu sunt capitalizate ca imobilizări necorporale: activitățile de înființare (de exemplu, costurile juridice și de secretariat suportate pentru înființarea unei entități juridice), activitățile de formare, activitățile de publicitate și promovare.

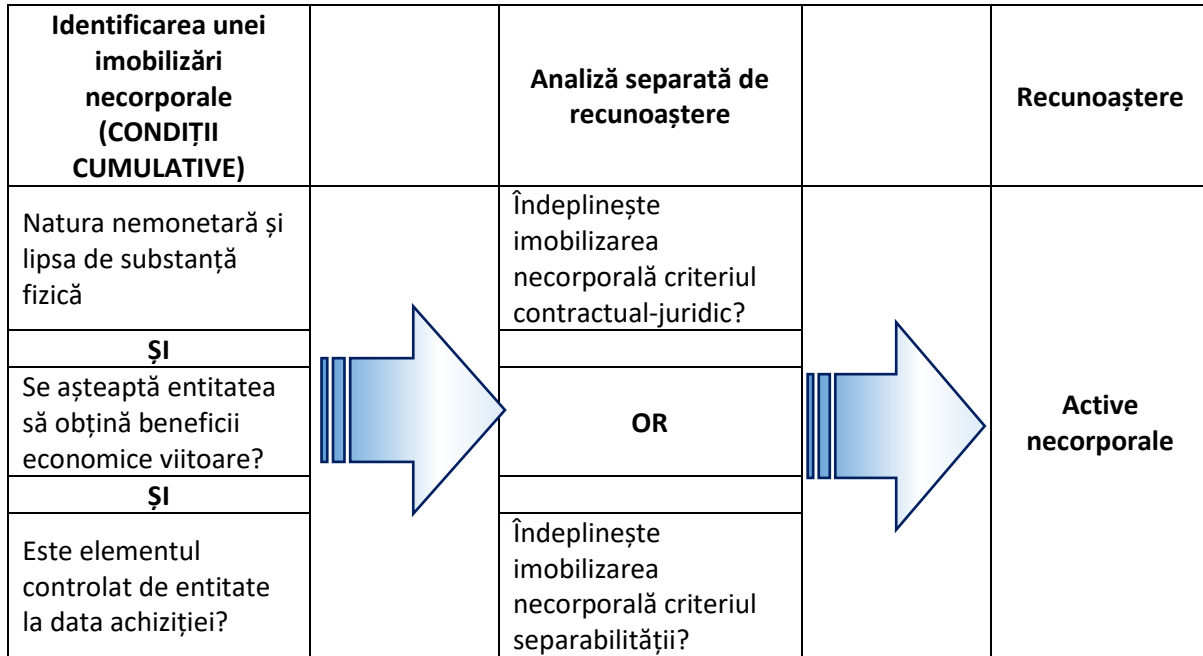
ASPECTE FUNDAMENTALE

Imobilizările necorporale pot fi obținute în diverse moduri, cele mai frecvente fiind achizițiile separate, ca parte a unei combinații de întreprinderi și generarea internă.

(1) Achiziționarea separată de active necorporale (evaluare la cost de achiziție)

Procesul de determinare a măsurii în care o imobilizare necorporală îndeplinește criteriile pentru a fi identificată separat poate arăta ca în figura 2:

Fig. 2. Procesul de recunoaștere a imobilizărilor necorporale

De exemplu, Saskia Ltd. a achiziționat o bază de date utilizată în gestionarea strategiei sale de fidelizare a clienților, care colectează informații privind datele demografice ale acestora, preferințele, istoricul relațiilor și obiceiurile lor de cumpărare. Baza de date poate fi vândută sau licențiată. Cu toate acestea, entitatea nu are intenția de a face acest lucru, cel puțin nu în viitorul apropiat, deoarece aceasta ar avea un impact negativ asupra activității sale de exploatare. Criteriile sunt îndeplinite: identificabilitate - baza de date este achiziționată separat; caracteristică nemonetară - o bază de date separată; beneficii economice viitoare - detaliile despre clienți vor fi benefice pentru proprietarul bazei de date; controlul beneficiilor - accesul la informații pe baza contractelor de achiziție. Baza de date va fi recunoscută ca un element necorporal în situațiile financiare ale Saskia.

(2) Achiziționarea de active necorporale ca parte a unei combinații de întreprinderi (evaluare la valoare justă)

De exemplu, Blue Project Co achiziționează Active Plus Co, un producător de pantofi sport, ca parte a strategiei sale de creștere. Marca *Active+* este foarte bine cunoscută pe piață, iar clienții sunt foarte mândri că poartă pantofii mărcii respective. Marca *Active+* este asociată cu o anumită linie de încălțăminte. Blue Project Co intenționează să păstreze marca pentru cel puțin 5 ani, până când un nou model va fi introdus pe piață. Marca *Active+* este identificabilă, îndeplinește caracteristica nemonetară, va aduce beneficii viitoare (Blue Project Co poate beneficia de statutul mărcii), iar entitatea controlează beneficiile (prin intermediul achiziției). În plus, marca îndeplinește criteriul separabilității (este asociată unui produs specific). Prin urmare, marca poate fi recunoscută ca imobilizare necorporală în situațiile financiare ale Blue Project Co.

(3) Obținerea unui activ necorporal prin generare internă (evaluare la cost de producție)

De exemplu, Tason Ltd a dezvoltat la nivel intern un site web pentru vânzarea online. Proiectul a început pe 1 martie anul N, când Tason Ltd a cumpărat domeniul *tason.com*. Echipa de IT a entității a căutat cea mai bună alternativă de șablon pentru site-ul web. La data de 1 mai N, bugetul pentru site-ul web a fost aprobat, conducerea a convenit asupra conținutului și modelului acestuia, asupra culorilor și graficii site-ului web; la aceeași dată, un set de fotografii ale produselor, pregătite de un furnizor extern, era gata să fie încărcat. Doi angajați au fost desemnați să se ocupe de vânzările online și de administrarea site-ului web; în prealabil, aceștia au urmat un curs de scurtă durată privind gestionarea site-ului web. Site-ul web a fost deschis pentru cumpărături online la data de 1 iulie N. Site-ul web îndeplinește caracteristicile de identificabilitate (este destinat vânzării online) și cele nemonetare. Se vor obține beneficii viitoare și există un control al beneficiilor. Site-ul poate fi recunoscut la cost ca imobilizare necorporală în situațiile financiare ale Tason.

RECUNOAȘTEREA INIȚIALĂ

(1) Costul de achiziție - achiziție separată

IAS 38 menționează elementele costului de achiziție (IAS38.27):

- ✓ prețul de achiziție, inclusiv taxele de import și taxele de achiziție nerambursabile, după deducerea reducerilor comerciale și a rabaturilor; și
- ✓ orice cost direct atribuibil pregătirii activului pentru utilizarea sa preconizată, cum ar fi:
  - costurile cu beneficiile angajaților care decurg direct din aducerea activului în starea dorită de funcționare;
  - onorarii profesionale; și
  - costurile de testare a funcționării corespunzătoare a activului.

De exemplu, compania Oscar a achiziționat un software de gestionare a stocurilor, în valoare de 6.800 u.m. Inginerul de software de la Oscar a instalat software-ul. Pentru a integra acest software cu un software de raportare financiară, furnizorul a proiectat unele caracteristici specifice, care au fost facturate la 1.100 u.m. Furnizorul a instruit gestionarul stocurilor despre modul de utilizare a aplicației și a facturat 500 u.m. pentru acest lucru. În plus, Oscar Co. a cumpărat un nou server pentru 3.800 u.m.

Deoarece software-ul îndeplinește criteriile pentru a fi recunoscut ca activ necorporal în situațiile financiare ale entității, costul său va fi format din:

Achiziție - Costul software-ului

	Valoare	Inclus	Comentarii
Preț	6.800 u.m.	DA	
Instalare	n/a	DA	Inginerul lui Oscar a făcut instalarea ca parte a muncii lor.
Caracteristici specifice	1.100 u.m.	DA	Costurile pentru a aduce software-ul la modul de funcționare cerut de Oscar Co.
Formare	500 u.m.	NU	Costurile pentru formarea personalului sunt excluse din costul de achiziție.
Server	3.800 u.m.	NU	Recunoscute ca imobilizări corporale
TOTAL	7.900 CU		

Dr. Software 7.900
 Cr. Furnizori de active pe termen lung/Numerar 7.900

Dr. Costuri de formare 500
 Cr. Furnizori de active imobilizate / Numerar 500

Dr. Server 3.800
 Cr. Furnizori de active imobilizate / Numerar 3.800

(2) Costul de achiziție - achiziție ca parte a unei combinări de întreprinderi

Revenind la marca *Active* + achiziționată de Blue Project Co. pentru a fi recunoscută în situațiile financiare ale entității, Blue Project Co. calculează valoarea acestei mărci utilizând o prognoză a vânzărilor, după cum urmează:

	Anul 1	Anul 2	Anul 3	Anul 4	Anul 5
Vânzări (în mii u.m.)	1.400	1.900	1.300	900	900
Rata de actualizare (%)	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1
Valoarea actuală	1.320	1.688	1.088	710	669
Valoarea actuală a mărcii (000 u.m.)	5.475				

Dr. Mărci 5.475.000
 Cr. Numerar 5.475.000

(3) Costul de producție - generare internă

În conformitate cu IAS 38, se analizează două faze atunci când o imobilizare necorporală este generată intern:

- (1). o fază de cercetare și
- (2). o fază de dezvoltare.

(1) costurile aferente fazei de cercetare nu sunt capitalizate deoarece entitatea nu poate demonstra că există o imobilizare necorporală și că aceasta va genera beneficii economice viitoare probabile (IAS38.55).

IAS 38 oferă câteva exemple de activități care sunt adecvate pentru faza de cercetare:

- ✓ activități care vizează obținerea de noi cunoștințe;
- ✓ căutarea, evaluarea și selecția finală a aplicațiilor rezultatelor cercetării sau a altor cunoștințe;
- ✓ căutarea de alternative pentru materiale, dispozitive, produse, procese, sisteme sau servicii;
- ✓ formularea, proiectarea, evaluarea și selecția finală a alternativelor posibile pentru materiale, dispozitive, produse, procese, sisteme sau servicii noi sau îmbunătățite (IAS38.56).

(2) Costurile aferente fazei de dezvoltare sunt capitalizate deoarece probabilitatea obținerii de beneficii economice viitoare este rezonabilă. Entitatea trebuie să demonstreze, totuși, că sunt îndeplinite toate condițiile următoare:

- (i) să fie asigurată fezabilitatea tehnică a finalizării activului, astfel încât acesta să fie disponibil pentru utilizare sau vânzare.
- (ii) că are intenția de a finaliza imobilizarea necorporală și de a o utiliza sau de a o vinde.
- (iii) că are capacitatea de a utiliza sau de a vinde imobilizarea necorporală.
- (iv) că imobilizarea necorporală va genera beneficii economice viitoare probabile, de exemplu, dacă entitatea poate demonstra existența unei piețe pentru producția imobilizării necorporale sau pentru imobilizarea necorporală în sine sau, în cazul în care aceasta urmează să fie utilizată în intern, utilitatea imobilizării necorporale.
- (v) că dispune de suficiente resurse tehnice, financiare și de altă natură pentru a finaliza dezvoltarea și pentru a utiliza sau vinde imobilizările necorporale.
- (vi) că are capacitatea de a evalua în mod fiabil cheltuielile care pot fi atribuite imobilizării necorporale pe parcursul dezvoltării acesteia.

IAS 38 enumeră exemple de activități care sunt adecvate pentru faza de dezvoltare:

- ✓ proiectarea, construirea și testarea -prototipurilor și modelelor de preproducție sau de preutilizare;
- ✓ proiectarea de scule, dispozitive și matrițe care implică tehnologii noi;
- ✓ proiectarea, construcția și exploatarea unei instalații pilot care nu este la o scară fezabilă din punct de vedere economic pentru producția comercială;
- ✓ proiectarea, construcția și testarea unei alternative alese pentru materiale, dispozitive, produse, procese, sisteme sau servicii noi sau îmbunătățite (IAS 38.58).

De exemplu, Dynamic Co. dezvoltă un nou proces de producție. În cursul anului 20x1 au fost efectuate cheltuieli în valoare de 200.000 u.m., din care 125.000 u.m. înainte de 1 decembrie. Dynamic Co. poate demonstra că procesul de producție a îndeplinit criteriile de recunoaștere ca imobilizare necorporală la 1 decembrie 20x1.

Dr. Cheltuieli de cercetare	125.000	
Cr. Numerar		125.000

Dr. Costuri de dezvoltare	75.000	
Cr. Numerar		75.000

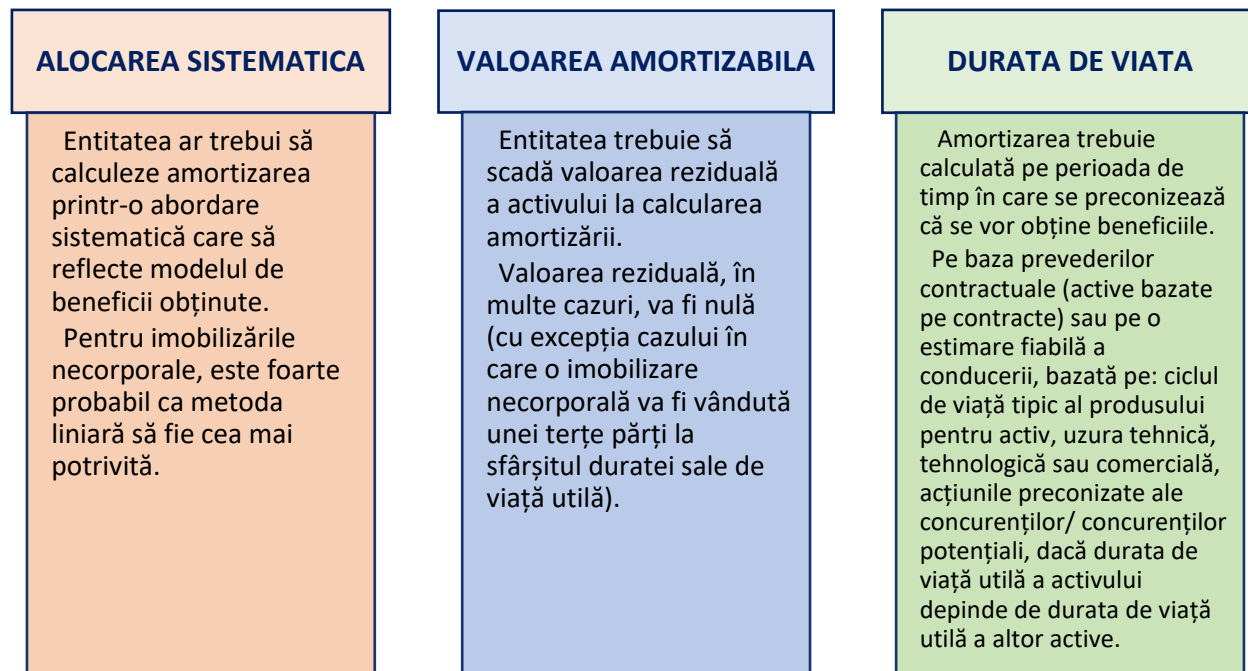
AMORTIZARE

Amortizarea este alocarea sistematică a valorii amortizabile a unei imobilizări necorporale pe durata sa de viață utilă (IAS38.8). Amortizarea este recunoscută ca o cheltuială în situația profitului sau pierderii.

Imobilizările necorporale sunt prezentate în situația poziției financiare la valoarea lor contabilă, care reprezintă diferența dintre costul lor și orice amortizare și pierderi din depreciere acumulate.

Aici există trei elemente esențiale (a se vedea figura 3):

Fig. 3 Elemente esențiale ale amortizării imobilizărilor necorporale

De exemplu, Ruby Co. a achiziționat o franciză de la Adele Inc. pentru 2.000 u.m. Contractul de franciză este încheiat pentru o perioadă de 8 ani. Ruby Co. utilizează metoda liniară pentru a-și amortiza imobilizările necorporale.

Amortizarea anuală = Valoarea amortizabilă / durata de viață utilă = 2.000 u.m./8 ani = 250 u.m.

Dr. Cheltuieli de amortizare   250
    Cr. Amortizarea acumulată a francizelor 250

EVALUAREA ULTERIOARĂ A IMOBILIZĂRILOR NECORPORALE

În perioadele ulterioare recunoașterii inițiale, o entitate poate alege unul dintre cele două modele de evaluare: modelul costului și modelul reevaluării (IAS38.72). Modelul selectat (politica) trebuie aplicat în mod consecvent pentru fiecare clasă de immobilizări necorporale (a se vedea figura 4).

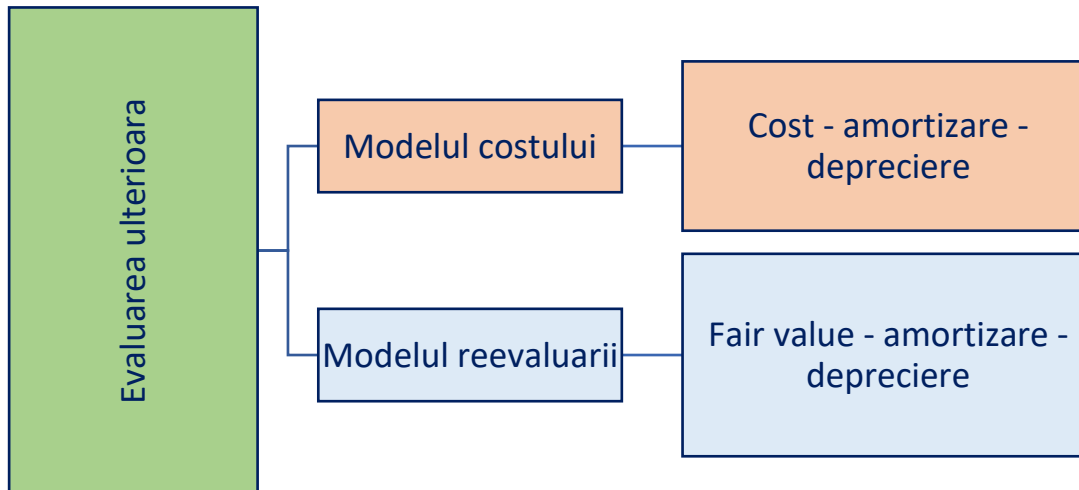

Fig. 4. Evaluarea ulterioară a immobilizărilor necorporale

Atunci când se utilizează modelul reevaluării, valoarea justă a immobilizărilor necorporale trebuie să fie determinată prin raportare la o piață activă (IAS38.75). O piață activă este definită ca o piață pe care tranzacțiile pentru activele sau datoriile respective au loc cu o regularitate și un volum satisfăcătoare pentru a furniza informații permanente privind prețurile. În cazul în care nu există o astfel de piață pentru immobilizările necorporale (și în practică, datorită naturii unice a immobilizărilor necorporale, rareori vor exista), atunci trebuie adoptat modelul costului. Excepții notabile sunt licențele de taxi, licențele de pescuit sau cotele de producție.

De exemplu, Smart City Ltd a achiziționat o licență de taxi în urmă cu 5 ani pentru 120.000 u.m.. La data raportării, 31 decembrie 20N1, valoarea contabilă a acestei licențe este de 24.000 u.m., iar valoarea sa justă este de 75.000 u.m.. La această dată, Smart City Ltd intenționează să utilizeze licența pentru încă 10 ani.

Valoarea contabilă = 24.000 u.m.
Valoarea justă = 75.000 u.m.
Surplus din reevaluare = 51.000 u.m.

a. anularea amortizării acumulate

Cost = 120.000 u.m.
Valoarea contabilă = 24.000 u.m.
Valoare contabilă = Cost - Amortizare acumulată
24.000 u.m. = 120.000 u.m. - amortizarea acumulată => amortizarea acumulată = 96.000 u.m.

Dr. Amortizarea acumulată a licențelor 96.000
Cr. Licențe 96.000

b. recunoașterea surplusului din reevaluare

Dr. Licențe 51.000
Cr. Rezervă din reevaluare 51.000

ACTIVE NECORPORALE CU O DURATĂ DE VIAȚĂ UTILĂ NEDETERMINATĂ

Imobilizările necorporale care au o durată de viață utilă nedeterminată reprezintă o categorie specială de imobilizări necorporale. Aceste active nu sunt amortizate (deoarece nu există o durată de viață utilă finită), dar sunt supuse anual unui test de depreciere (a se vedea figura 5). În conformitate cu IAS 36, o pierdere din depreciere este suma cu care valoarea contabilă a unui activ depășește valoarea sa recuperabilă. Pierderea din depreciere este recunoscută imediat în situația profitului sau pierderii. Excepție face cazul în care pierderea se alocă mai întâi asupra unei eventuale rezerve din reevaluare constatate anterior.

Active necorporale cu durate finite de viață utilă	Active necorporale cu durate nedeterminate de viață utilă
<p>Au o perioadă limitată de beneficii pentru entitate</p> <p>Amortizarea se efectuează în mod sistematic pe durata de viață utilă a imobilizării necorporale.</p> <p>Se analizează pentru depreciere atunci când există indicii că activul s-a depreciat.</p>	<p>Nu se poate prevedea o perioadă în care se așteaptă ca activul să genereze beneficii pentru entitate</p> <p>Nu este amortizat</p> <p>Testat anual pentru depreciere și ori de câte ori există indicii de depreciere</p>

Fig. 5. Active necorporale cu durată finită de viață utilă vs. active necorporale cu durată nedeterminată de viață utilă

De exemplu, Blue Sky Company a cumpărat o licență de radiodifuziune care poate fi reînnoită la fiecare 10 ani, cu condiția să respecte cerințele legislative. Licența poate fi reînnoită la nesfârșit cu costuri reduse, iar Blue Sky Company a reînnoit-o deja o dată. Licența actuală expiră peste cinci ani, iar Blue Sky Company intenționează să o reînnoiască.

Licența nu ar trebui amortizată, deoarece se pare că durata de viață utilă a acesteia este nedeterminată și, prin urmare, se preconizează că va contribui la fluxurile de numerar ale Blue Sky Company pe termen nelimitat. Blue Sky Company a reînnoit licența anterior și intenționează să continue să o exploateze în viitorul previzibil. Prin urmare, Blue Sky Company nu va recunoaște nicio cheltuială de amortizare în legătură cu această licență, dar o va testa anual pentru depreciere.

DERECUNOAȘTEREA IMOBILIZĂRILOR NECORPORALE

Derecunoașterea sau cedarea imobilizărilor necorporale are loc atunci când beneficiile asociate acestora nu se mai află sub controlul entității. Câștigul sau pierderea din derecunoaștere (cedare) reprezintă diferența dintre veniturile din cedare și valoarea contabilă a activului.

De exemplu, Dino Co. vinde un brevet către Dark Inc. pentru 4.000 u.m.. Costul brevetului a fost de 33.000 u.m., iar amortizarea s-a acumulat până la data vânzării până la 30.000 u.m..

Câștig din cedare = Încasările din vânzare - Valoarea contabilă = 4.000 u.m. - (33.000 - 30.000) = 1.000 u.m.

Dr. Numerar	4.000	
Dr. Amortizarea acumulată	30.000	
Cr. Brevete		33.000
Cr. Câștiguri din cedarea de brevete		1.000

INFORMATII DE PREZENTAT

O entitate va prezenta informații legate de (IAS38.118):

- ✓ măsura în care duratele de viață utile ale imobilizărilor sale necorporale sunt nedeterminate sau finite și, dacă sunt finite, duratele de viață utile sau ratele de amortizare utilizate;
- ✓ metodele de amortizare utilizate pentru imobilizările necorporale cu durată de viață utilă determinată;
- ✓ valoarea contabilă brută și orice amortizare cumulată (cumulată cu pierderile cumulate din depreciere) la începutul și la sfârșitul perioadei;
- ✓ elementul (elementele) din situația rezultatului global în care este inclusă orice amortizare a imobilizărilor necorporale;
- ✓ o reconciliere a valorii contabile la începutul și la sfârșitul perioadei (indicând creșterile, descreșterile sau activele clasificate ca fiind deținute în vederea vânzării).

EXEMPLU

Goody Inc., care produce frigider, a dezvoltat în cursul anului curent două proiecte în cadrul departamentului său de cercetare și dezvoltare:

- Proiectul A, care constă în proiectarea unui sistem de control vocal al ușii frigiderelor; și
- Proiectul B, care constă în proiectarea unui tip de compresor care reduce consumul de energie electrică al frigiderelor cu 30%.

Proiect A: fezabilitatea tehnică nu poate fi demonstrată până la sfârșitul exercițiului financiar curent, iar bugetul nu este încă aprobat.

Proiectul B: condițiile pentru recunoașterea costurilor de dezvoltare sunt îndeplinite de la începutul exercițiului financiar curent.

Cheltuielile departamentului de cercetare și dezvoltare pentru anul în curs au fost următoarele:

Detalii	Proiectul A (u.m.)	Proiectul B (u.m.)	Alte cheltuieli
Cheltuieli cu materiale, consumabile etc.	30.000	60.000	
Cheltuieli privind abonamentele la reviste de specialitate	2.000	1.000	
Cheltuieli de participare la conferințe	12.000	10.000	
Cheltuieli cu personalul direct productiv (cercetători, ingineri)	18.000	20.000	
<i>Cheltuieli indirecte:</i>			
- costul amortizării			1.200
- costuri de curățare			1.000
- salariul directorului departamentului			15.000
<i>Cheltuieli generale:</i>			
- cheltuielile departamentului de contabilitate			2.100
- cheltuieli ale departamentului de resurse umane			800
- cheltuieli ale departamentului administrativ			15.200

Costurile de amortizare și de curățenie sunt distribuite în proporție de 30% pentru fiecare proiect, iar restul pentru departamentele suport (contabilitate, resurse umane, administrație).

Salariul directorului de departament (15.000 u.m.) este alocat în proporție de 15% proiectului A și 25% proiectului B; restul este considerat ca fiind o activitate administrativă.

Cum vor fi reflectate aceste costuri în situațiile financiare ale entității?

SOLUȚIE

Costuri de cercetare

Proiectul A nu îndeplinește criteriile de capitalizare, prin urmare, toate costurile asociate acestuia vor fi trecute pe cheltuieli (prin situația profitului sau pierderii).

PROIECT A

Cheltuieli cu materiale, consumabile etc. 30.000 u.m.

Cheltuieli privind abonamentele la reviste de specialitate 2.000 u.m.

Cheltuieli de participare la conferințe 12.000 u.m.

Cheltuieli cu personalul direct productiv (cercetători, ingineri) 18.000 u.m.

Costuri de amortizare = 1.200 u.m. x 30% = 360 u.m.

Costuri de curățenie = 1.000 u.m. x 30% = 300 u.m.

Salariul directorului de departament = 15.000 u.m. x 15% = 2.250

TOTAL = 64.910 u.m.

PROIECT B

Proiectul B îndeplinește criteriile de capitalizare, prin urmare, toate costurile asociate acestuia vor fi capitalizate în situația poziției financiare.

Cheltuieli cu materiale, consumabile etc. 60.000 u.m.

Cheltuieli privind abonamentele la reviste de specialitate 1.000 u.m.

Cheltuieli de participare la conferințe 10.000 u.m.

Cheltuieli cu personalul direct productiv (cercetători, ingineri) 20.000 u.m.
Costuri de amortizare = 1.200 u.m. x 30% = 360 u.m.
Costuri de curățenie = 1.000 u.m. x 30% = 300 u.m.
Salariul șefului de departament = 15.000 u.m. x 25% = 3.750 u.m.
TOTAL = 95,410 u.m.